

PLA D'IGUALTAT I CONVIVÈNCIA

CEIP CERVANTES-46012343

(VALÈNCIA)

NOVEMBRE 2022

0. JUSTIFICACIÓ:

La finalitat d'aquest Pla d'Igualtat i Convivència és dotar al centre educatiu d'una ferramenta eficaç que ens permeta, des d'un conjunt de regles, normes, procediments i actuacions, portar a terme la instauració i la continuïtat dels valors que figuren al Projecte Educatiu de Centre. Un dels trets d'identitat principals de la nostra escola és la promoció de la convivència a través de la prevenció, la gestió i la resolució pacífica i eficaç dels conflictes, mitjançant el model dialògic, prestant especial atenció als que tenen a veure amb la violència de gènere, la desigualtat i la discriminació.

La prevenció de conflictes va més enllà de les disputes que trobem de manera quotidiana als espais, o les conductes disruptives modificables dins de cadascuna de les aules. També haurem d'incloure dins d'aquesta prevenció de conflictes, la llibertat i igualtat a tots els espais del centre educatiu, amb l'objectiu de que totes les persones que conformen la comunitat educativa es senten lliures d'exclusió, coaccions de qualsevol tipus i en condicions de construir la seua realitat personal amb plenitud.

Som conscients de la facilitat d'accés que existeix hui en dia a les xarxes socials, i que aquestes són una font emergent de generació de conflictes, és per allò que contemplem el ciberassetjament, com un ús incorrecte d'internet, difícil de detectar si no som conscients de la seua presència.

La història ens ha demostrat que l'atenció a la diversitat suposa una oportunitat de creixement, sempre que guiem l'educació per aquest vessant, doncs, sense la nostra intervenció, l'aparició d'allò que s'allunya de l'estàndard, sovint altera la realitat social o violenta a una part de la comunitat.

Actualment, la diversitat afectiva, sexual i d'identitats de gènere és una realitat present als centres escolars i que afecta a totes les persones que en formen part.

Per tant, resulta una necessitat ineludible promoure una millor percepció i coneixement d'aquesta diversitat per a consolidar un model d'escola inclusiva.

És clar que un bon clima de convivència és clau perquè la tasca dels docents i l'aprofitament de l'alumnat tinga resultats efectius i es realitzen en les millors condicions. Però la realitat és que cada volta trobem més diversitat a les aules, i els conflictes augmenten, ja que són propis de qualsevol sistema de relacions humanes, per això, hem de buscar en la prevenció i els plans d'actuació les ferramentes necessàries per a minimitzar-los

El Pla d'igualtat i convivència (PIC) ha d'arreglar el conjunt d'accions, procediments i actuacions que permeten la consecució dels valors democràtics i inclusivament establerts en el Projecte educatiu del centre de què forma part. El Pla d'igualtat i convivència té com a objectiu primordial la promoció de la igualtat, la coeducació, el respecte a la diversitat sexual, de gènere i familiar, la convivència, la prevenció dels conflictes i la gestió o la resolució pacífica d'aquests, parant especial atenció a la violència de gènere, la igualtat en la diversitat i la no-discriminació, tot atenent i respectant les circumstàncies, condicions i característiques personals de l'alumnat.

Entenem, per tant, la coeducació com un procés educatiu que afavoreix el desenvolupament integral de les persones amb independència del sexe en el qual estiguen socialitzades i, en conseqüència, entenem per escola coeducativa aquella

en la qual s'equilibren les mancances amb les quals l'alumnat arriba a l'aula a conseqüència del sexisme que impregna la societat; aquella en la qual s'eliminen tot tipus de desigualtats o mecanismes discriminatoris per raó de sexe, identitat i expressió de gènere, ètnia, diversitat sexual o familiar, característiques sexuals, procedència o classe social, i aquella en la qual les alumnes i els alumnes puguen desenvolupar lliurement les seues identitats en un clima d'igualtat real i sense cap tipus de condicionants o limitacions imposades.

L'Ordre 62/2014, de 28 de juliol, té per objecte actualitzar la normativa per a l'elaboració, el desenvolupament, la revisió i l'avaluació dels plans de convivència en els centres educatius, així com proposar els protocols d'actuació i d'intervenció davant de supòsits de violència escolar amb conseqüències greument perjudicials per a la convivència en els centres.

MARC LEGISLATIU:

- DECRET 233/1997, de 2 de setembre, del Govern Valencià pel que es regula el Reglament Orgànic i Funcional dels Centres d'Infantil i Primària. (DOGV. 3073 – 08.09.1997).

-DECRET 253/2019, de 29 de novembre, del Consell, de regulació de l'organització i el funcionament dels centres públics que imparteixen ensenyaments d'Educació Infantil o d'Educació Primària.

- DECRET 233/2004, de 22 d'octubre, del Consell de la Generalitat, pel qual es crea l'Observatori per a la Convivència Escolar. (DOGV. 4871 – 27.10.2004).

-LLEI ORGÀNICA 2/2006, de 3 de maig, d'Educació. (BOE. 106 – 04.06.2006).

-ORDRE, de 12 de setembre del 2007, de la Conselleria d'Educació, per la qual es regula la notificació d'incidències PREVI. (DOGV 5609 – 28.09.2007).

- **DECRET 195/2022, de 11 de novembre, del Consell, , d'igualtat i convivència en el sistema educatiu valencià.**

- LLEI 15/2010, de 3 de desembre, de la Generalitat, d'Autoritat del Professorat.

-**ORDRE 62/2014 de 28 de juliol de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport, per la qual s'actualitza la normativa que regula l'elaboració dels plans de convivència en els centres educatius de la Comunitat Valenciana i s'estableixen els protocols d'actuació i intervenció davant de supòsits de violència escolar. [2014/7282]**

-RESOLUCIÓ de les Corts, núm. 98/IX, del 9 de desembre de 2015 (BOC núm. 47 de 11.01.2016).

-ORDRE 3/2017, de 6 de febrer, de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport, per la qual es constitueixen les unitats d'atenció i intervenció del Pla de prevenció de la violència i promoció de la convivència (PREVI) i s'estableix el procediment per al seu funcionament. [2017/1226]

-Llei 23/2018 del 29 de novembre LGTBI Capítol 3, àmbit d'educació.

-**Decret 104/2018 principis d'equitat i inclusió sistema educatiu valencià.**

-LLEI 26/2018, de 21 de desembre, de la Generalitat, de drets i garanties de la infància i adolescència. [2018/12057]

-Pla Director de coeducació

1. DIAGNÒSTIC DE L'ESTAT D'IGUALTAT I CONVIVÈNCIA DEL CENTRE:

La nostra escola està situada al centre de València, en una zona limítrof entre Ciutat Vella i Extramurs, és un edifici antic amb unes infraestructures que no donen facilitat a l'hora de ampliar espais d'esbarjo i de treball. Tenim una tipologia d'alumnat molt diversa, des de alumnes amb unes situacions socioeconòmiques molt desfavorides fins alumnes de situacions classificades convencionalment de mitjanes-altes. Últimament tenim molt de moviment d'alumnes nou-vinguts procedents de països en situació de conflictes bèl·lics els quals tenen una estància curta al col·legi. Tots aquests factors fan que la convivència siga més complexa i que tinguem que aprendre de la diversitat de les circumstàncies i adaptar el nostre pla de convivència a aquesta nova realitat.

Abans d'acabar la redacció d'aquest document (octubre de 2022), la comissió d'igualtat i convivència ha realitzat unes enquestes a la comunitat educativa per a detectar els principals problemes que afecten a nivell de convivència a l'escola, i veure-ho des dels tres pilars principals: famílies, professorat i alumnat. També s'ha passat sociogrames a diferents cursos, per profunditzar en els casos més particulars.

El resultat ens mostra que l'agressivitat, el rebuig o aïllament i les diferències entre rols de sexe són els temes que predominen, i on haurem d'incidir més exhaustivament.

2. COMPOSICIÓ I PLA D'ACTUACIÓ DE LA COMISSIÓ D'IGUALTAT I CONVIVÈNCIA:

La comissió de convivència és l'encarregada de vetllar pel compliment de les normes, la prevenció i la resolució de conflictes. També és responsable de crear un bon clima en el centre. En aquest sentit ha de promoure i organitzar actes que faciliten i potencien la convivència entre tots els membres de la comunitat educativa.

El Pla d'igualtat convivència serà elaborat pels equips directius, dins del projecte educatiu del centre. La direcció del centre té la responsabilitat de redactar-lo d'acord amb les directrius emanades del consell escolar/social, en particular amb aquelles formulades per la comissió d'igualtat i convivència del consell escolar/social, assessorada per la persona coordinadora d'igualtat i convivència, i atenent les propostes realitzades pel claustre de professorat, l'associació de pares i mares d'alumnes i, en els centres d'Educació Secundària, les propostes del consell de delegats de l'alumnat

El Decret 253/2019, de 29 de novembre i el Decret 252/2019, de 29 de novembre, tots dos del Govern Valencià, atribueixen al consell escolar la competència d'aprovar i avaluar el Pla d'igualtat i convivència del centre

Components:

-El Director/a del Centre

-El/la Cap d'Estudis

-L'orientadora

-Un mestre del Consell elegits per aquest

-Dos pares-mares dels que formen part del Consell, elegits per aquest

-Els representants dels alumnes al Consell Escolar

-El Secretari o secretària del Centre que ho és del Consell Escolar

-Qualsevol altra persona que, segons les circumstàncies es considere oportú (comissió de igualtat i convivència formada per mestres)

Funcions específiques, competències i responsabilitat d'aquests membres:

El/ La Cap d'Estudis:

- Presidirà la Comissió de Convivència
- La utilització, revisió i, en el seu cas, l'actualització del instruments de seguiment del Pla de Convivència.
- Elaboració dels corresponents informes per al Consell Escolar sobre la Convivència Escolar al nostre Centre.
- Reflectir-ho en el seguiment trimestral així com a la Memòria final.
- Custodia de la documentació que s'haja originat com a conseqüència d'intervenció directa amb alumnes.
- Planificar, junt al Director, aquelles activitats que afavorisquen el clima de

convivència al centre. Informar-les i aprovar-les en la Comissió i exposar-les al Claustre per a la seua programació i realització.

El Director/a:

- Actuació amb els casos més greus
- Informes a la Inspecció Educativa
- Assessorament jurídic
- Si es el cas, tramitació a l'observatori PREVI

L'orientadora:

- Intervenció amb les famílies quan necessiten informació
- Col·laboració amb els serveis externs (Serveis Socials, diferents associacions del barri etc)
- Seguiment dels casos amb intervenció pedagògica.

FUNCIONS COORDINADORA D'IGUALTAT I CONVIVÈNCIA

ARTICLE 45 CAPÍTOL V DECRET 253/ 2019

Professorat:

Tot el professorat del centre:

- Reflectir en el registre d'incidències allò que es considera rellevant.
- Recollir la informació d'altres membres: especialistes, monitors...
- Intervindre directament (professor tutor) seguint el protocol establert.

Professorat membre de la Comissió:

- Responsables del seguiment de les incidències coordinats amb els tutors/es.
(un professor/a se'n ocuparà d'infantil i 1r cicle i altre del 2n i 3r cicle de Primària).
- Si és el cas, actuarà de mediador i formarà i coordinarà l'alumnat mediador.
- Fer complir el PIC, proposant actuacions al claustre.

Pares/Mares:

- Seguiment del Pla de convivència.
- Aportació de propostes i suggeriments fetes pels pares/mares
- Mediació amb la família en el cas de resolució de conflictes.

Alumnat:

- Seguiment del Pla de Convivència
- Aportació de propostes i suggeriments de la Junta de Delegats
- Actuació, si es el cas, com mediadors en la resolució de conflictes

Pla d'actuació de la comissió de convivència

La comissió de convivència del consell escolar del centre docent, prevista en l'Orde de 31 de març de 2006, de la conselleria de Cultura, Educació i Esport, té com a finalitat garantir una aplicació correcta del que disposa el DECRET 39/2008 en el centre, per a la qual cosa li corresponen les funcions següents:

a) Efectuar el seguiment del pla de convivència del centre docent i totes aquelles accions encaminades a la promoció de la igualtat i convivència i la prevenció de la violència, així com el seguiment de les actuacions dels equips de mediació.

b) Informar el consell escolar del centre sobre les actuacions realitzades i l'estat de la convivència en el centre.

c) Canalitzar les iniciatives de tots els sectors de la comunitat educativa representats en el consell escolar del centre per a millorar-hi la convivència.

d) Realitzar les accions que li siguin atribuïdes pel consell escolar del centre en l'àmbit de les seues competències, relatives a la promoció de la convivència i la prevenció de la violència, especialment el foment d'actituds per a garantir la igualtat entre hòmens i dones.

e) Establir i promoure l'ús de mesures de caràcter pedagògic i no disciplinàries, que ajuden a resoldre els possibles conflictes del centre.

OBJECTIU GENERAL DEL CENTRE I ESPECÍFICS:

Potenciar i millorar la convivència entre tots els membres comunitat educativa, per la qual en derivaran els següents objectius específics:

- Desenvolupar una cultura democràtica basada en el respecte i la justícia dins l'àmbit escolar com a espai d'adquisició d'aprenentatges i de socialització.
- Aconseguir la creació d'un bon clima de centre i d'aula que afavoreixi una convivència respectuosa i sensible entre tots els sectors de la comunitat educativa.
- Impulsar l'adquisició d'una adequada competència social que permeti entendre el conflicte com un fet consubstancial a la interacció personal i el grup, necessari per tat per al desenvolupament personal i social.
- La concreció de les normes de convivència, del procediment per a la resolució de conflictes i de les conductes sancionables en el marc de la regulació legal dels drets i deures de l'alumnat.
- Diagnosticar la realitat del centre entre tots els seus membres i plantejar línies d'actuació.
- Buscar la major participació i implicació de tots els sectors de la comunitat educativa.
- Aconseguir la integració de tot el alumnat sense cap discriminació, respectant sempre la diversitat cultural.
- Previndre conflictes mitjançant l'aplicació d'un programa per a millorar les habilitats socials.
- Fomentar hàbits de convivència que faciliten la consecució dels objectius de centre.
- Compliment de les normes de convivència al centre.

- Donar a conèixer a tots els membres de la Comunitat Educativa el N.O.F incidint en aquells aspectes que afecten a cadascun dels seus sectors (mestres-pares-alumnes).
- La consolidació d'una maduresa personal, social i moral de les alumnes i els alumnes perquè puguin actuar de forma responsable, autònoma i preveure i resoldre pacíficament els conflictes personals, familiars i socials
- Impulsar una educació afectivosexual que afavorisca el ple desenvolupament de la personalitat, un coneixement sobre el propi cos i les pròpies emocions, una cultura sobre l'afecte i també sobre salut sexual preventiva enfront d'embarassos no desitjats i enfront de malalties de transmissió sexual, i una acceptació sobre la sexualitat pròpia i de totes les persones des d'un marc afectivosexual igualitari. Aquesta educació emocional i sexual des de les primeres etapes és un dels instruments principals contra la violència de gènere i masclista
- Impulsar una escola coeducativa com a espai estable i segur, en el qual es protegeix tot l'alumnat de tota discriminació, assetjament i/o agressió per la seua 8 | Pla director de coeducació orientació sexual, identitat sexual i/o identitat de gènere, diversitat familiar, que els ajude a viure les seues relacions des de la igualtat i el respecte, superant actituds violentes, masclistes, homòfobes, bifòbiques i transfòbiques.

3. PLANIFICACIÓ D'ACCIONS DE FORMACIÓ EN MATÈRIA D'IGUALTAT I CONVIVÈNCIA

Article 14. Promoció de la formació

1. La conselleria competent en matèria d'educació promourà la investigació, el desenvolupament i la innovació en l'elaboració i difusió de metodologia, recursos, materials per al desenvolupament de la convivència en els centres (REICO)

2. S'elaboraran plans de formació específics en matèria de convivència escolar amb els objectius següents:

a) Per al professorat.

1. Promoure plans de formació que donen a conèixer aspectes teòrics bàsics de la igualtat de gènere i convivència.

2. Dotar el professorat de recursos bàsics per a la detecció, la prevenció i la resolució de conflictes.

3. Promoure la implicació del professorat a través del projecte educatiu del centre i del pla de convivència.

b) Per a les famílies.

1. Sensibilitzar els pares, mares, tutors o tutores sobre la importància de previndre conductes violentes, xenòfobes o sexistes en els seus fills i filles.

2. Dotar les famílies de recursos per a detectar la implicació dels seus fills o filles en conflictes i donar pautes d'actuació.

3. Promoure la implicació de les famílies en l'aplicació del pla de convivència.

c) Per al personal d'administració i servicis, les conselleries competents en matèria d'educació i administració pública inclouran, en els seus plans de formació, accions formatives dirigides a este personal

4. ACCIONS PER A LA CONSECUCIÓ D'UNA ESCOLA IGUALITÀRIA I COEDUCADORA

Entenem, per tant, la coeducació com un procés educatiu que afavoreix el desenvolupament integral de les persones amb independència del sexe en el qual estiguen socialitzades i, en conseqüència, entenem per escola coeducativa aquella en la qual s'equilibren les mancances amb les quals l'alumnat arriba a l'aula a conseqüència del sexisme que impregna la societat; aquella en la qual s'eliminen tot tipus de desigualtats o mecanismes discriminatoris per raó de sexe, identitat i expressió de gènere, ètnia, diversitat sexual o familiar, característiques sexuals, procedència o classe social, i aquella en la qual les alumnes i els alumnes puguen desenvolupar lliurement les seues identitats en un clima d'igualtat real i sense cap tipus de condicionants o limitacions imposades. La coeducació doncs, és una eina imprescindible per a aconseguir l'equitat i la meta de la igualtat d'oportunitats de dones i homes. Cal introduir en matèria educativa les pautes necessàries per a fixar els aprenentatges que permeten superar els factors de desigualtat real entre dones i homes des de la infància fins a la incorporació de les persones en la vida activa la normalització d'un currículum coeducatiu, que proposa:

- a. Uns continguts acadèmics i extracadèmics lliures de biaixos de gènere, per a evitar la perpetuació de rols i estereotips que generen qualsevol tipus de discriminació.
- b. Un llenguatge, uns espais i unes imatges inclusives.
- c. La inclusió de la genealogia de les dones, el reconeixement a la seua contribució social, científica, històrica i cultural al desenvolupament de la humanitat, la incorporació de competències d'aprenentatge i la reparació de les seues absències

en el panorama cultural en totes les matèries i en tots els nivells educatius.

d. Valorar l'àmbit reproductiu i de cures, i en l'àmbit productiu superar la segregació que produeix el mercat laboral a escala vertical i horitzontal. Això suposa les incorporacions de propostes i referents de conciliació i dels usos del temps vinculats necessàriament a principis de coresponsabilitat.

e. Educar en valors de pau, igualtat, respecte i tolerància i llibertat dins dels principis democràtics de la convivència, com a estratègia preventiva de la violència de gènere i masclista, mitjançant activitats pràctiques on s'aprenega a comunicar-se amb respecte i acceptació de les diferències.

f. Incorporar l'educació afectivosexual integral orientada al coneixement de la sexualitat, desenvolupament de les capacitats afectives i a pràctiques saludables de realització personal i relacions que eviten models de subordinació

g. Afavorir eines per a afrontar els canvis legislatius i estratègics que es produeixen actualment en matèria d'igualtat d'oportunitats entre dones i homes.

h. Afavorir una orientació acadèmica i professional no sexista.

i. Incorporar l'ensenyament d'habilitats i eines per a una lectura comprensiva i crítica dels missatges audiovisuals i, en general, dels discursos i productes dels mitjans de comunicació com un treball clau per a salvar la influència d'una cultura de masses sexista i estereotipada.

j. Impulsar mesures tendents a garantir el respecte efectiu de la diversitat d'orientacions sexuals, així com l'acceptació de les diferents expressions d'identitat de gènere que permeten superar estereotips i comportaments sexistes, discriminatoris i violents

Revisar el currículum escolar actual per a transformar-lo en un currículum coeducatiu.

INCLUSIÓ DE LES APORTACIONS DE LES DONES I LA SEUA PRODUCCIÓ CIENTÍFICA I CULTURAL EN CADA MATÈRIA

- Treballar textos sobre dones científiques i/o artistes en l'àrea de llengües.
- Fer lectures amenes de la vida de científiques, i altres professions, relacionat amb el tema que s'estiga impartint en qualsevol assignatura.
- Dotar la BIBLIOTECA DE CENTRE de manuals específics on consultar la producció científica femenina.
- Fer un mural col·laboratiu a l'aula sobre cada figura de la qual es parle.
- La comissió de CIC s'encarregarà de proposar diferents activitats que poden culminar amb una exposició dels treballs fets en grups i/o de cada classe.
- Celebració anual del **Dia de la Dona a nivell de centre**, partint del tema vertebrador.
- Recerca, a la plataforma REICO, de recursos relacionats amb les accions d'aquest apartat i temporalitzar per nivells.
- Visita de dones científiques, artistes, o altres professions a l'escola.

ACCIONS DE PREVENCIÓ EN MATÈRIA DE GÈNERE

- Crear un Club dels valents i valentes, o similar, iniciant-se en el model dialògic per a la prevenció de conflictes.
- Entendre l'assemblea d'aula com a un escenari addient per a la resolució de

conflictes.

- Violència 0 des de 0 anys. . Es tracta de no consentir ni justificar cap acció de violència per molt menut que siga l'alumnat.

<http://blog.intef.es/cniie/wp-content/uploads/sites/3/2017/05/Guia01.pdf>

- Sensibilitzar a l'alumnat cap a la violència de gènere.
- Recordar el sentit real de la paraula feminisme, el qual promou la igualtat entre sexes.
- Realitzar jocs de «role-playing» per a lluitar contra els estereotips de gènere (professions..).
- Fer xerrades en la tutoria sobre educació afectiu-sexual, especialment en 3r cicle.
- Trencar amb la idea de l'amor romàntic i els seus estereotips de submissió del paper de la dona.
- Fer-nos ressò a l'aula i analitzar les notícies que apareixen als mitjans de comunicació sobre violència de gènere.
- Crear una secció bibliogràfica d'aquest tema en la biblioteca del centre.
- Seleccionar llibres d'aquesta temàtica per a la biblioteca d'aula per a que després es faça una posada en comú, tipus tertúlia.
- Celebració del Dia mundial contra la Violència de genere, 25 de Novembre.
- Trencar amb la idea de relacions submises. Sensibilització a través de

visualització de curts adients a l'edat de l'alumnat. Selecció de curts per nivells

ACCIONS DE PROMOCIÓ DE LA DIVERSITAT SEXUAL, DE GÈNERE I FAMILIAR

- Contar i treballar a l'aula contes d'aquesta temàtica des d'Infantil
- Treballar a l'assemblea els diferents tipus de famílies.
- Recull de recursos didàctics (llibres, cançons, làmines...) tenint en compte que se visibilitze la diversitat familiar, sexual i d'identitat de gènere.
- Vore curts i promoure lectures amb models de diversitat familiar programats a través de la sessió de tutoria o com es considere més adient .
- Programar xerrades organitzades juntament amb l'orientadora per a famílies i professorat.
- Recerca a la plataforma REICO de recursos relacionats amb les accions d'aquest apartat: sexe i identitat, rols de gènere, vincles personals i pràctiques sexuals.
- Programar una xerrada del col·lectiu Lambda per a l'alumnat de Tercer cicle.
- Crear una secció d'aquesta temàtica en la biblioteca del centre.
- Seleccionar llibres d'aquesta temàtica, adients a l'edat de l'alumnat, per a la biblioteca d'aula i que alguns siguin d'obligada lectura.
- Modificar els documents del centre que no contempen la diversitat familiar.
- Fer una revisió crítica dels textos i imatges utilitzats a l'aula des d'aquesta perspectiva de diversitat familiar i sexual.

- Celebració del 15 de maig: *Dia de les famílies* per treballar la diversitat familiar.
- Encetar un procés per convertir-nos en ESCOLA SEGURA. Aquest és un qualificatiu adjudicat a escoles que, per les seues accions i principis de respecte i tolerància :

1. Inclouran, en el projecte educatiu i en tots els documents que regulen la vida del centre, la promoció de la igualtat en la diversitat i la no-discriminació de les persones LGTBI.

2. Integraran en els respectius plans d'igualtat, convivència, d'acció tutorial, d'inclusió i d'atenció a la diversitat, totes les estratègies pedagògiques i psicopedagògiques al seu abast encaminades a garantir la igualtat en la diversitat, la no-discriminació cap a les persones LGTBI, així com mesures preventives, d'acompanyament i intervenció que donen resposta a possibles casos de vulneració de drets o violència infringida cap a aquestes persones.

3. Determinaran en els reglaments de règim intern la catalogació de faltes per LGTBIfòbia i les mesures disciplinàries a emprendre en cada cas, d'acord amb la normativa reguladora dels drets i deures de les persones que conformen la comunitat educativa.

4. Comunicaran a través dels registres d'incidències oficials els casos d'assetjament o violència contra les persones LGTBI detectats en el centre educatiu o en l'entorn escolar, físic o virtual, sense vulnerar el dret a la intimitat i la confidencialitat de les dades.

5. SENSIBILITZACIÓ, INFORMACIÓ I PROMOCIÓ DE LA CONVIVÈNCIA POSITIVA, PREVENCIÓ DE CONFLICTES PER ACONSEGUIR UN CLIMA EDUCATIU ADEQUAT

(Recursos web per a la igualtat i la convivència (REICO))

Model dialògic de prevenció i resolució de conflicte.

El Model Dialògic de Prevenció i Resolució de Conflictes (MDPRC) és una Actuació Educativa d'Èxit (AEE). Es fonamenta en el diàleg igualitari entre la comunitat i es basa en les interaccions com a procés de transformació social per a aconseguir eradicar la violència en les escoles. Aquest model permet la millora de la convivència tant dins de l'escola com al conjunt de la comunitat educativa. En el tractament del conflicte pren protagonisme el consens entre totes les parts implicades, especialment l'alumnat, sobre les normes de convivència generant un diàleg compartit per tota la comunitat en tot el procés normatiu (ètica procedimental).

Els quatre pilars fonamentals per a portar a terme el model dialògic són els següents:

- Realitzar formació en socialització preventiva de la violència de gènere i aprofundir en les evidències científiques.
- Realitzar les A.E.E. tenint en compte els principis de l'aprenentatge dialògic.
  - Crear oportunitats i espais de diàleg (en assemblees, consells, reunions de classe, comissions, etc.) per a previndre els conflictes.
- Crear una norma consensuada per tota la comunitat.

Els passos per a elaborar una norma consensuada per tota la comunitat són:

1. Una comissió mixta de professorat, familiars i alumnat entre altres agents de la comunitat debat una proposta i prepara com fer-la arribar al conjunt de la comunitat.
2. Exposar, debatre i decidir la proposta en el claustre, i en una assemblea de la comunitat amb la màxima participació possible de persones.
3. Els membres de la comissió mixta la van fent arribar classe per classe on delegats i delegades van replegant els resultats del debat incloent els aspectes a modificar de la norma i els mecanismes per a que tota la comunitat no es quebrante.
4. En una assemblea de delegats i delegades, l'alumnat debat la concreció de la norma i la seua aplicació amb presència de membres de la comissió mixta com oients i si cal com assessores i assessors.
5. Es convoca una assemblea on delegades i delegats de l'alumnat expliquen al professorat, familiars i comunitat el resultat de les seues deliberacions. També repleguen les valoracions d'eixos agents que tornen a les seues respectives classes en presència del tutor/a i una representació de la comissió mixta.
6. El conjunt de la comunitat es converteix en seguidor de la norma i de la seua continua revisió. Eixe seguiment es posa en comú (però no es delega) a través de delegats i delegades d'aula i de la comissió mixta.
7. El procés s'acompanya d'autoformació en forma de tertúlies dialògiques sobre la prevenció de la violència de gènere tant per a professorat i familiars com per a l'alumnat amb materials adequats a la seua edat.

Promoció de la convivència

Les mesures que prenem estan recollides en l'article 8 de l'ordre 62/2014, de 28 de juliol de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport.

Al inici de curs es faran les reunions inicials amb familiars. En aquestes reunions, un dels temes principals, és la millora de la convivència. Es treballa norma de convivència consensuada i coneguda per tota la comunitat, que fa referència a una escola lliure de violència. Procurem augmentar els espais de diàleg sobre el tema per això s'informa de les normes d'aula i de les actuacions que anem a promoure basades en evidències científiques.

Les actuacions són:

1. Crear espais de diàleg per parlar d'aquests temes.
2. Trencar la llei del silenci. Hem de contar sempre quan algú siga víctima de qualsevol agressió.
3. No trivialitzar quan un alumne et demana ajuda. Sempre hem de donar-li la importància que té perquè no són "coses de xiquets".
4. Educar en el sentiment de la amistat. La amistat exclou la violència.
5. Passar del llenguatge de l'ètica al llenguatge del desig. Dotar d'atractiu allò no violent i buidar d'atractiu allò violent.
6. Viure la solidaritat. Recolzar socialment a la víctima. Que ningú es pugui sentir a soles front a una situació de violència.
7. Educar i respectar el "no es no".
8. Treballar la capacitat d'elecció basada en arguments de validesa.
9. Consensuar pautes per frenar als "matons" (Guía de Yale: "Como entender a tu hijo").

10. Consensuar amb la comunitat una escola lliure de violència. L'escola ha de ser un espai segur i hem de promoure un clima escolar front a la violència.

Composició i pla d'actuació:

Comissió mixta de convivència

La comissió mixta de convivència està formada pel professorat, educadors, familiars, alumnat, capolaria d'estudis i direcció. Es tracta de no reduir el pla d'actuació a uns pocs membres que pertanyen al consell escolar, sinó que estiga representada tota la comunitat. Així es treballa en xarxa i de manera molt coordinada amb el claustre, l'assemblea de delegats i delegades, dels/de les educadors/res de menjador i del centre, i de les famílies. L'objectiu és proposar, acordar o consensuar temes que tinguen una repercussió directa en la pràctica del centre. D'aquesta manera s'assegura unanimitat de criteri en qualsevol espai i temps del centre (horari lectiu o horari de menjador). Al tractar la convivència des d'un punt de vista comunitari, ens assegurem que les decisions preses per la comissió mixta de convivència es traslladen i s'enriquixen en les diferents assemblees (claustre de professorat, assemblea de delegats/des, assemblea d'educadors/res, assemblea de familiars). La comissió mixta de convivència trimestralment revisarà a petició dels i de les tutors/res els casos a tractar. Es generaran accions re-educatives per a les persones que infringeixen les normes de convivència del centre i es mantindran reunions amb les víctimes dels conflictes. Per a l'alumnat que normalment respecta la nostra norma «Tots els valents i les valentes ens respectem i parlem, si no amics i amigues no serem», la comissió mixta de convivència els reforçarà positivament i motivarà mitjançant diplomes, premis, insígnies, símbols, etc.

Assemblea de delegats i delegades

L'assemblea de delegats i delegades es reuneix una vegada al mes. És l'espai on es trasllada el treball de les assemblees d'aula i per això és un lloc on l'alumnat expressa les seues inquietuds i pren decisions sobre les qüestions que els afecten. El treball que es realitza des d'aquesta assemblea està coordinat amb el de l'assemblea mixta de convivència i d'acord amb les mesures orientades a la promoció de la convivència recollides en aquest reglament

Taller de socialització preventiva

Els resultats de diferents investigacions han mostrat que la formació del professorat, així com també la dels familiars, té una forta repercussió en la socialització preventiva de l'alumnat. D'altra banda, cal destacar que a més a més de l'adquisició d'eines i estratègies per a la prevenció de la violència de gènere, les activitats realitzades en este sentit han permès a l'alumnat obtenir altres resultats vinculats a l'aprenentatge i a la millora de la convivència. La violència de gènere és un problema social que lluny d'esvair-se i malgrat els esforços que es realitzen des d'institucions i moviments socials es manté en la nostra societat. D'altra banda, les respostes que s'estan proposant per a combatre la violència de gènere des dels centres educatius s'orienten sovint a l'acceptació de la violència de gènere normalitzant-la. La tasca preventiva que cal realitzar vers la violència de gènere és clau i és corroborada per la legislació actual. A més, les investigacions internacionals demostren que la prevenció d'aquesta xacra social requereix un treball integral i en xarxa i que implique a tota la societat. . La línia de recerca en la socialització preventiva de la violència de gènere esdevé un element clau en la prevenció i l'abordatge de la temàtica. Atenent al treball realitzat des d'aquest

posicionament és rellevant destacar el vincle que existeix entre l'atracció i la violència i la necessitat de fer-hi front, buidant d'atractiu la violència i dotant d'atractiu els models igualitaris, lluny de reproduir i impulsar els models hegemònics. També la participació de la comunitat és un aspecte que es destaca des de la socialització preventiva en tant que és indispensable que les famílies i la comunitat s'impliquen, a través d'un diàleg igualitari, en la lluita contra la violència de gènere. En aquest sentit, el projecte del taller de socialització preventiva és una activitat formativa que permet una organització mixta del col·lectiu de professorat, amb els familiars d'alumnat i amb el propi alumnat, en algunes ocasions, per promoure la incentivació d'aquesta socialització preventiva. L'objectiu final d'aquest taller serà que aquestes actuacions generen també un impacte social a mitjà i llarg termini que permetrà que els col·lectius se socialitzin des d'un posicionament crític i preventiu de la violència de gènere que impactarà en una societat més igualitària i sense violència de gènere. Per tot això una vegada al mes en horari no lectiu ens reunim voluntàriament en el taller de socialització preventiva per a realitzar les següents activitats formatives: tertúlies dialògiques pedagògiques sobre diferents llibres i/o articles, vídeo-forums i sessions pràctiques a càrrec d'experts sol·licitats a través de l'assessoria del CEFIRE , ponents de CREA-UB, altres.

Mediació en la resolució de conflictes

Es constituirà un equip de mediació per als moments on detectem més conflictes: pati i menjador. L'equip mediarà quan es detecte un conflicte i reprendrà el diàleg coma mitjà de resolució d'aquest, escoltant les dues parts i farà un seguiment del compromís consensuat i acceptat per les tres parts. Quan el procediment de mediació afecte l'alumnat, este procediment no eximirà del compliment de les correccions educatives o les mesures educatives disciplinàries que puguin aplicar-

se per incompliment de les normes de convivència. Dins dels procediments disciplinaris, es podran tindre en compte com a atenuants la participació voluntària en el procés de mediació i el compliment demostrat dels compromisos acordats. Els acords aconseguits en la mediació s'arreglaran per escrit i seran firmats per les parts. Els acords seran totalment confidencials per als membres que participen en el procés de mediació.

6. CONTEXTUALITZACIÓ DELS PROTOCOLS D'IGUALTAT I CONVIVÈNCIA

Model disciplinari

Seguint el que disposa El DECRET 39/2008, de 4 d'abril, del Consell, sobre la convivència en els centres docents no universitaris sostinguts amb fons públics i sobre els drets i deures de l'alumnat, pares, mares, tutors o tutores, professorat i personal d'administració i servicis recull les bases d'aquest apartat.

Els objectius que perseguim són:

- Aconseguir una bona convivència escolar que permeta el desenrotllament integral de l'alumnat, facilite el treball docent amb total normalitat perquè el sistema educatiu assolisca els fins i objectius previstos.
- La regulació de les normes de convivència i dels procediments per a la resolució dels conflictes que alteren la convivència escolar

Correspon a tots els membres de la comunitat educativa afavorir, en l'àmbit de les seues competències, la convivència al centre i fomentar l'adequat clima escolar per als processos d'ensenyança-aprenentatge establits en el pla de convivència, fonamentant-se en la cultura de la participació i el respecte mutu als drets

individuals. El consell escolar i el claustre de professors avaluaran els resultats de l'aplicació de les normes de convivència del centre, analitzaran els problemes detectats en la seua aplicació i proposaran, si és el cas, mesures i iniciatives que afavorisquen la convivència en el centre. Per a realitzar aquesta avaluació el centre compta amb un document on reflectim trimestralment les actuacions per a la millora de la convivència, els resultats aconseguits i les propostes de millora.

Cal tenir molt clar quan es pot considerar un comportament com a conducta contrària a les normes de convivència o com a conducta greument perjudicial per a la convivència atenent a la tipificació establida en els articles 35 i 42 del DECRET 39/2008 per establir les mesures adequades.

D'altra banda en l'ORDE 62/2014, de 28 de juliol, de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport, per la qual s'actualitza la normativa que regula l'elaboració dels plans de convivència en els centres educatius de la Comunitat Valenciana establixen els **protocols d'actuació i intervenció** davant de següents supòsits de violència escolar i que recull el nostre pla de convivència:

ANNEX I: Assetjament escolar i ciberassetjament

ANNEX II: Conductes que alteren la convivència de forma greu i reincident: insults, amenaces, agressions, baralles o vandalisme

ANNEX III: Maltractament infantil

ANNEX IV: Violència de gènere

ANNEX V: Agressions al professorat o al personal d'administració i servicis

ANNEX VI: Consideracions específiques davant de qualsevol de les situacions plantejades en els annexos, si es produïxen fora del centre En quant als principis de la disciplina podem considerar:

- Requisit previ i fonamental que el xiquet/a tinga satisfetes les necessitats

essencials.

- Que el desenvolupament maduratiu del xiquet/a condiciona el tipus de disciplina.
- Que tots els xiquets/es no són iguals i que cal respectar aquesta diferència.
- Que l'objectiu fonamental és aconseguir l'autodisciplina.
- Que la disciplina s'ha d'entendre d'una manera dinàmica, canviant, que permeta als alumnes assolir els objectius de l'ensenyament. Tot conflicte educatiu que es resolga amb violència exigirà, per a la seua adequada atenció educativa, algun tipus de reparació.

Aquesta consisteix en una intervenció reparadora dels danys infligits en distints nivells:

- danys a les persones, ja siguen individuals o col·lectius,
- danys a les estructures i
- danys a la cultura (desmuntar la cultura de la violència i crear cultura de pau).

Aula de convivència

D'acord amb l'article 10 del DECRET 39/2008:

1. Veiem necessària l'establiment per al tractament puntual i individualitzat de l'alumnat que, com a conseqüència de la imposició d'una mesura educativa correctora per alguna de les conductes tipificades en l'article 35 del DECRET 39/2008, es veu privat del seu dret a participar en el normal desenvolupament de les activitats lectives.
2. En l'aula de convivència s'afavorirà un procés de reflexió i es realitzaran les activitats formatives que determine l'orientadora o l'equip docent que atén l'alumne o l'alumna. L'alumnat acudirà sempre amb material i feina preparada per a fer.

3. En els horaris de principi de curs es determinarà el professorat que atindrà l'aula de convivència, implicant en esta el tutor o tutora del grup a què pertany cada alumne o alumna i el corresponent equip d'orientació educativa.

4. A l'aula de convivència el professorat encarregat troba un registre per anotar les dades de l'alumne i les activitats a realitzar.

5. L'alumnat que com a conseqüència de l'aplicació d'una mesura educativa correctora per alguna de les conductes tipificades en l'article 35 del DECRET 39/2008 estiga a l'aula de convivència, caldrà que tinga signat per la família i el professorat implicat un part d'incidències

7. PROCEDIMENTS D'ACTUACIÓ I INTERVENCIÓ PREVISTOS EN EL NOF (MESURES EDUCATIVES CORRECTORES I/o DISCIPLINÀRIES

g.1) Conductes contràries a les normes de convivència, tal com estan tipificades en l'article 35 del Decret 39/2008.

g.2) Conductes greument perjudicials per a la convivència del centre, de conformitat amb l'article 42 del Decret 39/2008. Reglament de règim interior
Registre Central d'Incidències (PREVI)

8. COL·LABORACIÓ AMB ENTITATS DE L'ENTORN AL PIC

Pla director:

El Pla Director per a la Convivència i Millora de la Seguretat Escolar en els centres educatius i els seus entorns té la finalitat de respondre de manera coordinada i eficaç a les qüestions relacionades amb la seguretat de xiquets, xiquetes i joves en l'escola i el seu entorn, enfortint la cooperació policial amb les autoritats educatives en les seues actuacions per a millorar la convivència i la seguretat en l'àmbit escolar, reforçant el coneixement i confiança en els cossos policials i intensificant també les accions de prevenció. Dins de les accions de prevenció el Pla Director busca abordar els problemes a què s'enfronten els nostres joves i xiquets relacionats amb les drogues en els entorns escolars i l'alcohol, l'absentisme, la problemàtica relacionada amb bandes juvenils, conductes incíviques i vandàliques, discriminació, intolerància, racisme, xenofòbia i prevenció de delictes d'odi, la relacionada amb la violència sobre la dona, incloent-hi a totes les víctimes de violència de gènere, les actuacions en relació amb els riscos a què es veuen sotmesos els menors i els joves respecte a l'ús d'Internet i les noves tecnologies i la relacionada amb la prostitució Infantil i la utilització de xiquets i xiquetes en la pornografia.

- Instrucció núm. 7/2013 de la Secretaria d'Estat de Seguretat del Ministeri de l'Interior,

L'existència d'objectius compartits en la millora de la convivència escolar entre la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport i la Delegació del Govern a la Comunitat Valenciana, impulsa la coordinació i implementació d'actuacions entre les Administracions de l'Estat i de la Generalitat a través del Pla Director per a la

Convivència i Millora de la Seguretat en els centres educatius i els seus entorns, a través de tres línies d'actuació:

- Línia 1: actuacions de coordinació i mecanismes de comunicació i col·laboració dels Cossos i Forces de Seguretat de l'Estat, dependents de la Delegació de Govern, amb la Comunitat Educativa.
- Línia 2: Actuacions preventives de formació i informació en els centres escolars dirigides a l'alumnat, professionals i famílies.
- Línia 3: Actuacions per a millorar la seguretat de l'entorn en els centres escolars

Associació Lambda

Pla Director de coeducació

CEFIRE

9. ESTRATÈGIES I CRITERIS DE DIFUSIÓ, EL SEGUIMENT I AVALUACIÓ DEL PIC EN EL MARC DEL PEC

1. Informar en les reunions inicials de curs.
2. Crear una comissió mixta de convivència que acompanye tot el procés d'elecció de la norma i el seu seguiment. Aquesta comissió informará a través d'assemblees generals, cicles, claustres i consells escolars. A més s'encarregarà de la difusió i les campanyes.
3. En la formació del voluntariat s'informará del pla de convivència i de les normes del centre.
4. Es promourà que hi haja una monitora de menjador en la comissió mixta i es farà coordinació amb el personal del menjador escolar perquè s'aplique també en l'hora

del dinar. També promourem que el personal del menjador participe en la formació dialògic del taller de socialització preventiva de la VdG.

5. En els diferents punts de l'escola i en l'agenda escolar estarà exposada la norma consensuada per tots i totes. Així també tindrem exposat el decàleg consensuat per a tractar-nos bé.

6. L'AMPA i el centre donaran difusió a través de les seues pàgines.

7. Una vegada al mes l'assemblea de delegats i delegades valora les conclusions sobre les assemblees d'aula en relació a l'estat de la convivència.

8. Una vegada al trimestre, la comissió mixta emetrà un informe del compliment de la norma que anirà al consell escolar, al claustre i a la comissió gestora (si existeix). S'arreglaran veus d'històries d'èxit des de les aules mensual o trimestralment.

9. Una vegada al trimestre, es farà un reconeixement de l'alumnat que millor aconsegueix el compliment de la norma sent el més valent/-a.

10. Al finalitzar el curs la comissió de resultats recull indicadors relacionats amb el clima i convivència i que fa referència a: percentatge que respecta les normes de convivència, percentatge d'alumnat que presenta conductes contràries a la convivència .